

Józef Bielski

Rok Wydawniczy 1970 — Nowości Wydawnictwa Prawniczego

Palestra 14/2(146), 116-120

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

się ilości spraw, gdzie nie tylko z punktu widzenia interesu jednostki, ale także z punktu widzenia prawidłowego wymiaru sprawiedliwości — powinien działać adwokat, a nie działa — bo strona liczy na znajomość u znajomego woźnego sądowego czy na coś innego jeszcze liczy... No, zobaczymy. Jedno jest pewne: cały wysiłek budowy nowego systemu prawnego, zakończony wchodzącym 1 stycznia 1970 r. w życie ustawodawstwem karnym, stanie pod znakiem zapytania, jeżeli w mechanizmach wcielających go w życie zabraknie sprawnej, nowoczesnej, dynamicznej adwokatury. A więc stawka jest bardzo poważna."

*

W felietonie Luksa, stałego współpracownika „Gazety Sądowej i Penitencjarnej” (nr 2 z dnia 15 stycznia br.), zatytułowanym *Dla kogo ten alarm?*, zostały omówione wielce krytycznie trzy wypadki — jak określił Autor — nierzetelnego przedstawienia procesów sądowych przez niektórych publicystów-prawników. Wśród przedstawionych zarzutów jeden dotyczy publikacji Jerzego Milewskiego zamieszczonej na łamach „Kultury” pt. „Samobójstwo świętego Franciszka” (odnotowanej w naszym grudniowym przeglądzie prasy — dop. mój S.M.). Zdaniem felietonisty, „trudne do odrobienia są straty, jakie wyrządza każdy błędny wyrok sądowy. Ale nie mniejsze i trudne do odrobienia — bo pomnożone przez stu- czy dwustutysięczny nakład — są straty wyrządzone każdym chybnym, niesłusznym, czy wręcz nierzetelnym artykułem prasowym.” Można dodać, że najczęściej tak jest, gdy się uprawia „publicystykę pod określoną tezę”, np. o kryzysie w adwokaturze.

S.M.

JÓZEF BIELSKI

Rok Wydawniczy 1970 — Nowości Wydawnictwa Prawniczego

Podobnie jak w latach ubiegłych wypada poinformować ogół naszych odbiorców: sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, pracowników arbitrażu gospodarczego i administracji państwowej, aplikantów sądowych i adwokackich, kierownictwo przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych, wreszcie studentów wydziałów prawa o książkach, jakie Wydawnictwo Prawnicze zamierza wydać w roku bieżącym, żeby umożliwić im w ten sposób dokonanie właściwego wyboru pozycji najbardziej dla nich przydatnych bądź użytecznych.

Generalne założenie naszej polityki wydawniczej, tj. zaspokajanie potrzeb prawników-praktyków oraz — w niemalym zresztą stopniu — potrzeb nauki, pozostały w roku bieżącym bez zmian. Nie uległ też zmianie dotychczasowy nasz asortyment książkowy, na który składają się typowe dla naszego Wydawnictwa zbiory przepisów, komentarze i pozycje dla praktyki, a obok nich monografie naukowe (głównie prace doktorskie i habilitacyjne). Natomiast pod względem tematyki niemały

już w tej chwili wzrost tytułów w stosunku do lat ubiegłych zanotować należy w dziedzinie prawa karnego; znaczniejszy wzrost nastąpi w roku 1971, w którym ukążą się przygotowywane obecnie komentarze do kodeksu karnego, kodeksu postępowania karnego i kodeksu karnego wykonawczego oraz wiele ciekawych pozycji monograficznych.

1. Jak zwykle naszą informację o mających się ukazać tytułach w roku bieżącym wypada zacząć od cywilistyki.

Z prac nowych należy tu wymienić następujące monografie: S. Sołtysińskiego „Licencje na korzystanie z rozwiązań technicznych” w świetle prawa obcego (głównie anglosaskiego) i prawa polskiego; Z. Krzezińskiego „Pełnomocnik w sądowym postępowaniu cywilnym”; M. Sawczuka „Wznowienie postępowania cywilnego” (monografia poświęcona jednej z ważniejszych instytucji procesu cywilnego); J. Serdy „Prawo autorskie do dzieła filmowego” (praca omawiająca m.in. kwestię prawa autorskiego twórców „fizycznych” dzieła filmowego, np. autora scenariusza, reżysera, kompozytora itd.), E. Łętowskiej „Umowa o świadczenie przez osobę trzecią” (w której obok rozważań czysto teoretycznych autorka uwzględnia także możliwość stosowania tej instytucji w praktyce).

Dalsze ciekawe pozycje, przeznaczone głównie dla praktyki, to dwa wznowienia. S. Garlickiego, M. Piekarskiego i A. Stelmachowskiego „Odpowiedzialność cywilna za niedobory” (opracowanie rozszerzone, uaktualnione i poparte bogatym orzecznictwem) oraz S. Breyera „Przeniesienie własności nieruchomości”, poświęcone obrotowi nieruchomościami miejskimi i rolnymi.

Do wznowień należy też poszukiwane w środowisku pracowników kultury „Prawo teatralne” A. Bądkowskiego i J. Stankiewicza, będące z jednej strony zbiorem przepisów z zakresu działalności teatrów najszerzej pojętej, a z drugiej — komentarzem do tego zbioru wraz z zamieszczonym orzecznictwem.

Ciekawą pozycją o charakterze popularnonaukowym jest opracowanie J. Winiaza pt. „Obowiązek naprawienia szkody”, w której autor omawia problematykę cywilnej odpowiedzialności na szkodę.

Dział prawa cywilnego zamykają teksty (z rozporządzeniami wykonawczymi i skrowidzami) kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego, tekst samego tylko kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz zbiór przepisów prawa wekslowego i czekowego.

2. Z dziedziny prawa pracy i ubezpieczeń społecznych zasługują na uwagę ważne dla wszystkich zakładów pracy oraz dla szerokich rzesz pracowniczych następujące dwie pozycje: T. Jackowskiego i J. Kruszewskiej pt. „Dyscyplina pracy” (zbiór przepisów wraz z krótkim komentarzem) oraz Z. Kopankiewicza pt. „Emerytury — renty — odszkodowania za wypadki przy pracy”, będące popularnym opracowaniem obowiązujących przepisów w powyższych materiałach.

Na uwagę zasługuje też zbiorowa praca pt. „Prawo pracy w zarysie” pod red. m.in. prof. E. Modlińskiego, zawierająca całościowe omówienie (przez wybitnych znawców przedmiotu) najważniejszych problemów prawa pracy.

Wreszcie czwarta i zarazem ostatnia pozycja z omawianej dziedziny — to kolejne wydanie fundamentalnego dwutomowego zbioru przepisów prawa pracy z objaśnieniami i orzecznictwem pt. „Prawo pracy” (autorem zbioru jest J. Zieliński). Należy sądzić, że obecny nakład książki (uwzględniającej m.in. nowe ustawodaw-

stwo karne), który stanowi właściwie uzupełnienie nakładu z ubiegłego roku, uczyni zadość zapotrzebowaniu na ten cenny zbiór.

3. Tegoroczną publikację z dziedziny prawa karnego charakteryzuje stosunkowo duża liczba prac monograficznych, uwzględniających już — oczywiście — obowiązujące od dnia 1 stycznia br. nowe przepisy karne. Szczupłość ram niniejszej informacji nie pozwala na krótkie chociażby omówienie tematyki tych monografii, toteż należy się ograniczyć jedynie do wymienienia autorów tych prac i samych tytułów. Są to więc następujące pozycje: Z. Bożyczki „Kradzież z włamaniem i jej sprawca” (praca przeznaczona głównie dla organów ścigania oraz dla sędziów i adwokatów, dostępna tylko w formie tzw. sprzedaży zamkniętej), W. Daszkiewicza „Zasądzenie odszkodowania z urzędu w polskim procesie karnym”, S. Frankowskiego „Przestępstwa kierunkowe w teorii i praktyce”, K. Łojewskiego „Instytucja odmowy zeznań w polskim procesie karnym”, W. Michalskiego „Immunitety w polskim procesie karnym”, J. Nelkena „Dowód poszlakowy w procesie karnym”, S. Paweli „Względne przyczyny odwoławcze”. Należy tu również wymienić pracę zbiorową pod red. S. Zawadzkiego i L. Kubickiego (pozycja w ramach planu INP PAN) pt. „Udział ławników w postępowaniu karnym — opinie a rzeczywistość” oraz dalszą pozycję z cyklu publikacji Ośrodka Badań Przeszłości przy Min. Spraw., a mianowicie pracę zbiorową (autorzy: I. Tuhan Mirza-Baranowska i inni) pt. „Przeszłość nieletnich w Warszawie”, opartą na wynikach badań nad przestępczością, prowadzonych w ramach współpracy międzynarodowej.

Odbiorcy wciąż tak poszukiwanych opracowań tekstowych z zakresu prawa karnego otrzymają w tym roku teksty (wraz z rozporządzeniami wykonawczymi i skrowidzami do aktu podstawowego) kodeksu karnego, kodeksu karnego wykonawczego i kodeksu postępowania karnego oraz teksty ustaw, które będą uchwalone w bieżącym roku, a mianowicie prawa o wykroczeniach i kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (wraz z ustawą o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń).

Dla ławników orzekających w sprawach karnych wydany zostanie opracowany przez sędziów A. Kulebę i C. Sawicza poradnik, zawierający popularne omówienie przepisów prawa karnego i procedury karnej.

Pozycje z dziedziny prawa karnego zamyka kolejny zeszyt „Z zagadnień kryminalistyki”, opracowany przez Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dra J. Sehna w Krakowie.

4. Gros pozycji z dziedziny prawa administracyjnego — to specjalne opracowania dla praktyki, mianowicie zbiory przepisów, przy czym wiele z nich zawiera krótkie objaśnienia lub ma nawet charakter przystępnego komentarza.

Tak więc dla praktyki finansowej przeznaczone są pozycje: J. Białobrzeskiego „Podatek obrotowy i podatek dochodowy” oraz J. Proroka „Podatki i inne należności od rolników”, będące praktycznymi komentarzami do przepisów podatkowych.

Dla radców prawnych zatrudnionych w jednostkach gospodarki uspołecznionej oraz dla praktyki arbitrażowej przeznaczone są następujące pozycje: W. Bagińskiego i C. Dębskiego „Sprzedaż i dostawa w obrocie uspołecznionym”, w której to książce prócz przepisów o ogólnych warunkach sprzedaży i dostawy zawarte są także przepisy branżowe; W. Maliszewskiego „Orzecznictwo arbitrażowe za lata 1959—1968 r.”, stanowiąca systematyczny zbiór tez za powyższy okres (jest to kontynuacja wydanej w 1960 r. na ten temat i pod tym samym tytułem pozycji opra-

cowanej przez A. Woltera); Z. Klafkowskiego, A. Rosienkiewicza i S. Czajkowskiego „Państwowy arbitraż gospodarczy — Obsługa prawna jednostek gospodarki uspołecznionej”, zawierająca przepisy, orzecznictwo i krótki komentarz z zakresu objętego tytułem pracy.

Dla pracowników zaś jednostek handlu uspołecznionego i organów kontroli przeznaczony jest wznowienie obszernego zbioru przepisów dotyczących niedoborów (według aktualnego stanu prawnego i stanu orzecznictwa w sprawach o niedobory), opracowane przez J. Grzeszyka i M. Gintowta pt. „Niedobory (manka) w handlu uspołecznionym — Teksty, objaśnienia, orzecznictwo oraz literatura”.

Do komentarzy w ścisłym tego słowa znaczeniu, jakie się ukażą w bieżącym roku, należy poszukiwane wciąż przez praktykę administracyjną wznowienie cennego komentarza do k.p.a. E. Iserzona i J. Starościaka pt. „Kodeks postępowania administracyjnego — Komentarz, teksty, wzory i formularze”, uwzględniające aktualny stan prawny orzecznictwa i literatury, oraz — również wznowiony — praktyczny, uaktualniony komentarz do ustawy o wywłaszczeniu nieruchomości, opracowany przez W. Ramusa i noszący tytuł „Prawo wywłaszczeniowe — Komentarz”. Wznowiony też zostanie popularny poradnik dla osób wyjeżdżających na podstawie delegacji służbowych, opracowany przez A. Ferskiego, a uzupełniony i uaktualniony przez Z. Heilmana (tytuł pozycji: „Należności za podróże, delegacje i przeniesienia służbowe w kraju i za granicą — Poradnik”).

Z pozycji monograficznych z dziedziny prawa administracyjnego ukaże się praca H. Rota i K. Siarkiewicza pt. „Działania normodawcze rad narodowych i ich organów”, poświęcona procesowi prawidłowego kształtowania prawa terenowego przez rady narodowe i wcielania go w życie, przeznaczona głównie dla pracowników i działaczy terenowych.

Z pozycji tekstowych z zakresu prawa administracyjnego ukażą się następujące zbiory przepisów: „Kodeks postępowania administracyjnego” (tylko teksty: „Przepisy celne i dewizowe dla osób wyjeżdżających za granicę i otrzymujących paczki z zagranicy” (wraz z tabelami opłat celnych); „Przepisy dotyczące komorników” (z uwzględnieniem nowej taksy); opracowane przez Z. Krauzego i T. Szawłowskiego uaktualnione „Prawo o notariacie oraz przepisy wykonawcze i związkowe”; „Koszty sądowe i arbitrażowe oraz opłaty notarialne i adwokackie” (wraz z tabelami wpisów i wynagrodzenia adwokatów) według aktualnego stanu prawnego; „Regulamin czynności sądów wojewódzkich i powiatowych w sprawach cywilnych i karnych” wraz z instrukcją sądową (z dn. 31.XII.1969 r.) i tymczasowym regulaminem w sprawach administracji i nadzoru; wreszcie popularny „Kodeks drogowy”, którego nakład w wysokości 250 000, przeznaczony dla najszerszego kręgu odbiorców, powinien w znacznym stopniu zaspokoić ogromne zapotrzebowanie na ten zbiór.

5. Z pozostałych dziedzin prawa należy wskazać na pozycje następujące.

Z zakresu prawa państwowego ukaże się w roku bieżącym monograficzne opracowanie H. Starczewskiego i J. Świątkiewicza pt. „Prokuratorska kontrola przestrzegania prawa w PRL”, przeznaczoną zarówno dla prokuratorów, jak i dla pracowników administracji państwowej, przedsiębiorstw itp.

Z zakresu zaś prawa rolnego zostanie wydane przystępne opracowanie M. Błażejczyka pt. „Zaopatrywanie rolnictwa i wsi w wodę”, omawiające sprawę budowy i eksploatacji urządzeń zbiorowego zaopatrywania w wodę przy współudziale państwa i wsi.

Wreszcie z zakresu tematyki z brodni hitlerowskich ukażą się: monogra-

ficzna praca S. Piotrowskiego pt. „Proces Hansa Franka i dowody polskie przeciw SS”, poświęcona przewodowi sądowemu w procesie przeciwko Hansowi Frankowi i innym zbrodniarzom hitlerowskim; kolejne 2 lub 3 zeszyty „Biuletynu Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce”, na które złożą się artykuły oparte na autentycznych źródłach i dokumentach.

6. Spośród innych tytułów, jakie ukażą się staraniem Wydawnictwa Prawniczego w roku bieżącym, należy wymienić jeszcze: kolejne wydanie „Skorowidza przepisów prawnych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim w latach 1918—1939 i 1944—1959”, opracowane przez Z. Kecka według stanu prawnego na dzień 31.XII.1969 r., oraz „Informator Prawniczy na rok 1971”, czyli kalendarz przeznaczony dla prawników-praktyków różnych specjalności.

Ponadto wydane zostaną: na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości — przekład na język francuski nowego kodeksu karnego (ze wstępem doc. dra J. Bafii) oraz kodeksu karnego wykonawczego (ze wstępem prof. dra S. Walczaka), a na zlecenie Zrzeszenia Prawników Polskich i Naczelnej Rady Adwokackiej — cały szereg broszur o charakterze głównie szkoleniowym, przeznaczonych dla uczestników różnych kursów organizowanych przez ZPP i NRA.

SPROSTOWANIE

W numerze styczniowym „Palestry” z br. tytuł pierwszej publikacji (str. 5): Dyskusja redakcyjna w „Palestrze” należy uzupełnić datą: „w dniu 8 grudnia 1969 r.”